

EK-FİİL

Ek fiilin üç görevi var:

1. İsmi yüklem yapar “-dir, idi, imiş” “İsim + Ek Fiil + Kişi Eki”

2. Şart cümlesi yapar “ise”

3. Basit zamanlı fiili “Fiil + Kip + Kişi Eki” “Birleşik zamanlı fiil yapar “Fiil + Kip + Ek Fiil + Kişi Eki

İSİM SOYLU SÖZCÜKLERİ YÜKLEM YAPAR

İsim + Ek-Fiil + Kişi Eki

1. Ek-Fiilin Geniş Zamanı: “-dır”
2. Ek-Fiilin Görülen Geçmiş Zamanı: “idi”
3. Ek-Fiilin Duyulan Geçmiş Zamanı: “miş”

Masanın üstünde kitaplarım **var**. (-dır)

Dünkü tiyatro **güzeldi**. (idi)

Dünkü tiyatro **güzelmış**. (miş)

Not: Ek-fiilin geniş zamanı “-dır” genellikle yazılmaz.

Çantamda Türkçe kitabım **var**. (-dır)

ŞART CÜMLESİ YAPAR

“ise” ile şart cümlesi yapar. Yüklem yapmaz.
Genellikle cümlenin ortalarında yer alır.

Hava güzelse yürüyüşe çıkalım.

Hava güzel **ise** yürüyüşe çıkalım.

Su soğuksa sakın içme.

Su soğuk **ise** sakın içme

BASİT ZAMANLI FİİLİ BİRLEŞİK ZAMAN YAPAR

Fiil + Kip + Ek-Fiil + Kişi Eki

Basit zamanlı fiil, fiilin kip eki almasıdır. Bir fiil kip ekinden sonra ek-fiil alırsa buna birleşik zamanlı fiil denir.

1) Hikaye Birleşik Zaman (-idi)

a) Geçmiş Zamanda Gerçekleşmemiş Niyet (-ecek + -idi)

Hafta sonu tiyatroya gidecektik. (git- + -ecek + -idi + -k)

b) Terk Edilmiş Alışkanlık (-r + -idi)

Çocukken süt içerdim. (iç- + -r + -idi + -m)

c) Gereklilik (-malı + -idi)

Bu kitabı bugün bitirmeliydin. (bitir- + -meli + -idi + -n)

2) Rivayet Birleşik Zaman (-miş)

a) Sözde, Güya, Küçümseme (-mış + -mış)

Bana bir türlü ulaşamamışmış.

Bir filmde oynayacakmışmış.

b) Keşke (-malı + -miş / -sa + -miş)

Yanıma şemsiye almalıymışım. (al-malı + -miş + -im)

İşleri dün bitirseymiş. (bitir- + -se + -miş)

c) Gereklilik (-malı + -miş)

Bu kitabı bugün bitirmeliymişsin. (bitir- + -meli + -miş + -sin)

3) Şart Birleşik Zaman (-ise)

Fiili yüklem yapmaz. Şart cümlesi yapar. Cümlenin ortalarında bulunur.

a) Şart (kip eki + -ise)

Söylediklerimi dinlersen olayı anlarsın. (dinle- + -r + -ise + -n)